

ZAMONAVIY MENEJER MODELINI YARATISH

Axmedova Yulduz Sunatullayevna

Jizzax politexnika instituti Iqtisodiyot va menejment kafedrasi assistenti

Bosimova Noila Aslbek qizi

Jizzax politexnika instituti Metrologiya, standartlashtirish va sifat menejmenti yo'nalishi talabasi

Bugungi kunda hayotimizga shiddat bilan kirib kelgan yangi raqamli texnologiyalar ham atrofimizdagi hamma narsani – biznes jarayonlarini, biznes modellarini, boshqaruv tuzilmalarini tez o'zgartirmoqda. Lekin asosiysi shundaki, ular yangi menejrlarni, fan-texnika taraqqiyotining yangi bosqichiga mos keladigan zamonaviy boshqaruv kompetensiyalariga ega yangi menejrlarni talab qiladi. Bu sohadagi yutuqlarga erishishning eng qulay yo'li tashkilot rahbarining uzluksiz istiqbolga erishish rejalarini amalga oshirish sharoitlarini ta'minlab berishi hisoblanadi. Ushbu ishlar bilan aynan tashkilot menejeri shug'ullanadi. Ilm-fan va ishlab chiqarishning innovatsiyaga aylanib borayotgan hozirgi globallashuv davrida boshqaruvning har qanday turi yoki tipidagi menejerlar, menejer novatorlarga aylanishini zamonamiz talab qilmoqda. Chunki kechagi yangi texnologiya o'z muddatini o'tamasdanoq bugunning eskisi hisoblanmoqda.

Boshqaruvda marketing talablarining ham kuchayib borishi tashkilotlarda raqobatning ham kuchayishiga olib kelmoqda. Shu nuqtai-nazardan zamonaviy boshqaruvchiga bo'lgan talab faqat dinamik xususiyatlarga ega bo'lib boradi. Bu borada Yevropa davlatlari, AQSH, Xitoy, Kanada, Yaponiya, Malayziya, Janubiy Koreya davlatlari oldinda bormoqda. Innovatsion menejer bilan hozirgacha tayyorlanayotgan va ishlayotgan menejerlar o'rtasidagi farqlar haqida savol tug'iladi. Hozirgi vaqt menejrlari ko'p hollarda o'zlari tanlagan texnologiyalarni va bu texnologiyalar bilan ishlovchilarning faoliyatlariga o'rganagan.

Yangi texnologiyalar faqat tashvish va ortiqcha vaqtni olishiga qat'iy ishonchda bo'lgan tartibni qabul qilgan va bu tartibdan yangi bir tartibga o'tishni xoxlashmaydi. Bu usul ham to'g'ri bo'lishi mumkin. Lekin ijtimoiy-iqtisodiy sohaning barcha yo'nalishlaridagi ilg'or tajribalar va yangi texnologiyalar menejer yoki tashkilot rahbarining qanchalik ishbilarmonligidan, hohishi-e'tiboridan qat'iy nazar raqobatni keltirib chiqarmoqda.

Hozirda yangi kontseptsiyani ishlab chiqishda boshlang'ich nuqta yangi avlod menejerining modelini (imidjini) yaratish vazifasidir. U qanday bo'lishi kerak? U nimani bilishi kerak? U nima qila olishi kerak? Boshqacha qilib aytganda, tez o'zgaruvchan texnologik muhit va iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasi sharoitida zamonaviy menejer qanday yangi vakolatlarga ega bo'lishi kerakligini shakllantirish zarur.

Bundan tasahqari, yuqori malakali menejerlar nafaqat ushbu barcha sohalar bo'yicha asosiy bilimlarga ega bo'lishlari, balki yangi sharoitlarda ham o'zgarib turadigan shaxsiy vakolatlarni rivojlantirishlari kerak.

Buning esa ajablanarli joyi yo'q: bizni o'rab turgan ma'lumotlar oqimi ko'p marta oshdi. Ushbu doimiy ulkan axborot oqimida menejer nafaqat harakatlana olishi, balki ushbu oqimni to'g'ri tahlil qilish va tuzishga qodir bo'lishi kerak. U olingan ma'lumotni hozirgi vaziyatga qanday qo'llash mumkinligini va u mas'ul bo'lgan yo'nalishning kelajakdagi rivojlanishiga qanday ta'sir qilishi mumkinligini tushunishi kerak. Zamonaviy menejer mustaqil va faqat to'g'ri qarorlar qabul qila olishi, kompaniyaning rivojlanishining qadriyatlarini va qarashlariga to'liq mos kelishi yoki hatto bozor tendentsiyalaridan oldinda bo'lishi kerak.

Yumshoq ko'nikmalarga an'anaviy ravishda quyidagilar kiradi:

- tanqidiy fikrlash;
- boshqaruv qobiliyatlari;
- muammolar va nostandart vazifalarni hal qilish qobiliyati;
- tashkilot;
- ijodiy fikrlash;
- jamoa va loyihalarda ishlash qobiliyati;
- mustaqil bilim olish qobiliyati;
- samarali muloqot qilish qobiliyati va boshqalar.

Ushbu kompetensiyalarning kombinatsiyasi zamonaviy menejerning yangi qiyofasini shakllantiradi va raqamli iqtisodiyot uchun menejerlarni tayyorlash bo'yicha yangi o'quv rejasini shakllantirish va mavjud ta'lim dasturlarini o'zgartirish uchun asosdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Yo'ldoshev N., Zaxidov G. Menejment. Darslik. – T.: “O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati” nashriyoti, 2018 y.
2. Bozorov Sh. Va boshqalar. Menejment va marketing. Darslik.-2017
3. Abdullayev Y. ” Menejment asoslari” Toshkent 2019 y
4. Axmedova, Y. S. (2024). INVESTITSIYA LOYIHALARI SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING MAZMUNI VA MOHIYATI. *Educational Research in Universal Sciences*, 3(2), 521-524.
5. Axmedova, Y. S., & qizi Mamadiyorova, F. S. (2024). XODIMLARNI MOTIVATSİYALASHNING PSIXOLOGIK ASOSLARI. *Educational Research in Universal Sciences*, 3(1), 611-614.
6. Ахмедова, Ю. С. (2023). Инвестициялар-Иқтисодийтнн Модернизациялашнинг Бош Омили. *Barqarorlik Va Yetakchi Tadqiqotlar Onlayn Ilmiy Jurnali*, 3(1), 226-229.
7. Sunatullayevna, A. Y., & Jalol o'g'li, T. J. (2024, February). ZAMONAVIY MENEJER MODELINI YARATISH MASALASI HAQIDA. In *International conference on multidisciplinary science* (Vol. 2, No. 2, pp. 32-34).
8. Axmedova, Y. S., & Shaldarbekova, A. B. (2024). JAMOAGA MOSLASHTIRISH PERSONALNI BOSHQARISHDA BIR OMIL SIFATIDA. *Educational Research in Universal Sciences*, 3(4 SPECIAL), 445-447.
9. Yasakov, Z. X., & Sh, K. M. (2022). ISHLAB CHIQARISHDA FAOLIYAT XAVFSIZLIGI VA MEHNAT MUHOFAZASINI TASHKIL ETISH. BOSHQARUV VA ETIKA QOIDALARI ONLAYN ILMIIY JURNALI, 2(6), 19-21.
10. Abetov, A. V., Atabayev, K. A., Babadzhanov, T. L., Dolgoplov, F. G., Zuyev, Y. N., Matasova, L. M., ... & Yachmennikov, Y. M. (1992). Deep structure of Central Asia. *International Geology Review*, 34(3), 279-297.
11. Abdumajid, S., Kaxarovich, A. K., & Mamatovna, S. Y. (2023). The Main Directions of Modernization of the Service Sector in the Economy of Uzbekistan. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, 3(5), 111-113.